

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี

The Development Strategy of Integrity and Transparency in Operation of
Udonthani Hospital, Udonthani Province

ณัฐกฤตา ชาวดอน*
Nathakritha Chaodon*

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบบรรยายเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี 2) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 162 คน

ผลการศึกษาพบว่าในระยะที่ 1 คะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 78.92 ศึกษาในระยะที่ 2 โดยสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ได้ 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความสำเร็จของการจัดการข้อร้องเรียนด้านทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ 80, 2) จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง, 3) ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากร ร้อยละ 70 และ 4) จำนวนผู้เข้าถึงข้อมูลสาธารณะของโรงพยาบาลอุดรธานีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี จากนั้นศึกษาในระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการให้บริการของแผนกต่างๆ ให้การดำเนินงานแสดงถึงความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการให้มีความมั่นใจ และเลือกใช้บริการโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้นำร่องเพื่อใช้พัฒนากับโรงพยาบาลรัฐอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันได้อีกด้วย

คำสำคัญ : ระดับคุณธรรมและความโปร่งใส, ยุทธศาสตร์

*กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลอุดรธานี บทนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นการประเมินเชิงบวกเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลที่หน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐพึงจะต้องมีและยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สะท้อนคุณลักษณะที่ดีในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของหน่วยงาน ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนหรือผู้รับบริการ เป็นมาตรการเชิงรุกที่ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ และแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เห็นผล สามารถดำเนินการได้ในทันที และสามารถสะท้อนระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างแม่นยำตรงและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ⁽²²⁾

โรงพยาบาลอุดรธานีเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดขนาดใหญ่ มีจำนวนเตียง 1,100 เตียง มีจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ใกล้เคียงรวมมากกว่า 5,600,000 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2564 โรงพยาบาลอุดรธานีได้ให้บริการทางการแพทย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ มีผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในเป็นจำนวนรวมมากกว่า 750,000 และ 80,000 ราย ตามลำดับ โดยจำนวนผู้ป่วยนอกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทางด้านผู้ป่วยในนั้นโรงพยาบาลได้ให้บริการอย่างเต็มขีดความสามารถ มีอัตราการครองเตียงประมาณ ร้อยละ 100 ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การเพิ่มขีดความสามารถให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทันต่อปริมาณการขอรับบริการและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจึงมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดการดูแลจัดสรรทรัพยากรได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ทั้งในด้านการให้บริการผู้ป่วย การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี เพื่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีธรรมาภิบาล และประชาชนผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นศรัทธา และพึงพอใจต่อการบริหารราชการโรงพยาบาลอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี
- 2) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี
- 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี

วิธีการศึกษา

วัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 100 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) คือ ผู้ที่มาติดต่อราชการหรือคู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้างที่มารับบริการของโรงพยาบาลอุดรธานี จำนวน 50 คน ระยะที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในระยะที่ 2 และ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างชุดเดียวกัน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารจากกลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานพัสดุ กลุ่มงานโครงสร้างพื้นฐานทางการแพทย์ กลุ่มงานการเงิน งานตรวจสอบภายใน กลุ่มงานโภชนศาสตร์ กลุ่มงานเภสัชกรรม กลุ่มงานพยาธิวิทยา คลินิก กลุ่มการพยาบาล กลุ่มงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอุดรธานี

วิธีการศึกษา การวิจัยแบบบรรยายเชิงสำรวจ (Descriptive research) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2565 ในระยะที่ 1 ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ⁽²¹⁾ โดยมีจำนวน 2 ฉบับ แบ่งเป็น 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) และ 2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ระยะที่ 2 นำผลวิเคราะห์ในระยะที่ 1 เข้าสู่การประชุมระดมสมอง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นสรุปและสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์ และระยะที่ 3 นำแผนยุทธศาสตร์ที่ได้ในข้างต้น ประยุกต์เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ในด้านแผนงาน/โครงการ วัตถุประสงค์ กิจกรรม และตัวชี้วัด โดยมีเกณฑ์การประเมิน คือ 0 = ไม่เหมาะสม 1 = มีความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง และลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะในการติดต่อกับหน่วยงาน เรื่องที่ติดต่อกับหน่วยงาน วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แสดงจำนวนและร้อยละ ส่วนที่ 2 การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 ระดมสมองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และในระยะที่ 3 แบบประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จริยธรรมการวิจัย วิจัยนี้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลอุดรธานี UDH REC No.33/2565 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2565

ผลการศึกษา

ระยะที่ 1

1.1) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ประกอบด้วยบุคลากรโรงพยาบาลอุดรธานี จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.0 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 73.0 มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1- 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.0 และปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 38.0 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	100	100.0
เพศ		
ชาย	26	26.0
หญิง	74	74.0
อายุ		
20 - 30 ปี	46	46.0
31 - 40 ปี	28	28.0
41 - 50 ปี	23	23.0
51 - 60 ปี	3	3.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	1	1.0
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	5	5.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	16	16.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	73	73.0
สูงกว่าปริญญาตรี	5	5.0

ตารางที่ 1 จำนวนและลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
1 - 5 ปี	41	41.0
6 - 10 ปี	26	26.0
11 - 20 ปี	21	21.0
มากกว่า 20 ปี	12	12.0
ตำแหน่ง		
แพทย์	6	6.0

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทันตแพทย์	1	1.0
เภสัชกร	2	2.0
พยาบาล	38	38.0
นักวิชาการ/เจ้าพนักงาน	16	16.0
พนักงานช่วยเหลือคนไข้/ผู้ช่วยพยาบาล	6	6.0
พนักงานช่วยการพยาบาล	5	5.0
พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นๆ	26	26.0

1.2) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ประกอบด้วย ผู้ที่มาติดต่อราชการหรือคู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้างที่มารับบริการของโรงพยาบาลอุดรธานี จำนวน 50 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 70.0 โดยเป็นองค์กรธุรกิจที่ดำเนินการติดต่อกับหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 54.0 และดำเนินการติดต่อกับหน่วยงานเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ คิดเป็นร้อยละ 64.0 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	50	100.0
เพศ		
ชาย	31	62.0
หญิง	19	38.0

ตารางที่ 2 จำนวนและลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างตามแบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	1	2.0
20 - 30 ปี	19	38.0
31 - 40 ปี	18	36.0
41 - 50 ปี	9	18.0
51 - 60 ปี	3	6.0
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	4	8.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	10.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	35	70.0
สูงกว่าปริญญาตรี	6	12.0

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะในการติดต่อกับหน่วยงาน		
บุคคลทั่วไป	20	40.0
หน่วยงานของรัฐ	3	6.0
องค์กรธุรกิจ	27	54.0
เรื่องที่ติดต่อกับหน่วยงาน		
งานหลักของหน่วยงาน	12	24.0
งานจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ	32	64.0
งานสนับสนุน เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การวิจัย การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	6	12.0

1.3) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ให้คะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 78.92 จำแนกตามตัวชี้วัดย่อยอยู่ในระดับสูงมาก ในตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล ร้อยละ 80.79 ในตัวชี้วัดที่ 5 การรับสินบน ร้อยละ 94.84 ในตัวชี้วัดที่ 8 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ร้อยละ 85.26 และตัวชี้วัดที่ 9 การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ร้อยละ 87.39 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2565

ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เกณฑ์ระดับคุณธรรมและความโปร่งใส
ตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล	80.79	8.65	สูงมาก
ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	70.48	16.13	สูง
ตัวชี้วัดที่ 3 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	69.35	8.98	สูง
ตัวชี้วัดที่ 4 การส่งเสริมความโปร่งใส	79.27	9.84	สูง
ตัวชี้วัดที่ 5 การรับสินบน	94.84	1.18	สูงมาก
ตัวชี้วัดที่ 6 การใช้ทรัพย์สินของราชการ	67.09	16.67	สูง
ตัวชี้วัดที่ 7 การดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต	75.83	12.43	สูง
ตัวชี้วัดที่ 8 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	85.26	9.10	สูงมาก
ตัวชี้วัดที่ 9 การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร	87.39	3.69	สูงมาก
รวม	78.92	9.23	สูง

เมื่อจำแนกผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2565 ตามตัวชี้วัดย่อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2565 จำแนกตามตัวชี้วัดย่อยที่อยู่ในระดับปานกลาง

ตัวชี้วัด	ข้อคำถามย่อย	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล	หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีช่องทางให้ผู้มาติดต่อร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานหรือไม่	58.00	28.86

ตารางที่ 4 ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2565 จำแนกตามตัวชี้วัดย่อยที่อยู่ในระดับปานกลาง (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อคำถามย่อย	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	ท่านรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ของหน่วยงานของท่าน มากน้อยเพียงใด	50.02	24.59
	หน่วยงานของท่าน เปิดโอกาสให้ท่าน มีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามประเด็นดังต่อไปนี้ สอบถาม ทักท้วง และร้องเรียน มากน้อยเพียงใด	52.32	25.56
ตัวชี้วัดที่ 6 การใช้ทรัพย์สินของราชการ	ขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการ ไปใช้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน มีความสะดวกมากน้อยเพียงใด	45.05	22.49
	ท่านรู้แนวปฏิบัติของหน่วยงานของท่าน เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการที่ถูกต้อง มากน้อยเพียงใด	56.41	25.10
ตัวชี้วัดที่ 7 การดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต	หากท่านพบเห็นแนวโน้มการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในหน่วยงานของท่าน ท่านมีความคิดเห็นต่อประเด็นดังต่อไปนี้ อย่างไร	58.69	27.70

ตัวชี้วัด	ข้อความถามย่อย	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
	1. สามารถร้องเรียนและส่งหลักฐานได้อย่างสะดวก		
	2. สามารถติดตามผลการร้องเรียนได้		
	3. มั่นใจว่าจะมีการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา		
	4. มั่นใจว่าจะปลอดภัยและไม่มีผลกระทบต่อนตนเอง		

ระยะที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ในระยะที่ 1 เข้าสู่การประชุมระดมสมองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน สรุปและสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key process indicators)	แผนงาน/โครงการ	ค่าเป้าหมาย ระยะ 5 ปี				
		2565	2566	2567	2568	2569
1) ความสำเร็จของการจัดการข้อร้องเรียนด้านทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ 80	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาด้านจริยธรรมและการรักษาวินัยรวมทั้งป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง
2) จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง	กิจกรรมประกาศเจตนารมณ์การต่อต้านการทุจริต	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง
	กิจกรรม “STRONG” จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง
	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหากล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง
3) ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากร ร้อยละ 70	โครงการคนดีศรีบ้านเย็น	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง
4) จำนวนผู้เข้าถึงข้อมูลสาธารณะของโรงพยาบาลอุดรธานีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี	โครงการพัฒนาเว็บไซต์โรงพยาบาลอุดรธานี	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง

ระยะที่ 3 นำยุทธศาสตร์ที่ได้จากการประชุมระดมสมองในระยะที่ 2 เข้าสู่การประเมินยุทธศาสตร์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับแผนงานของโครงการทั้ง 6 โครงการที่ใช้เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทุกโครงการ

วิจารณ์

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่าตัวชี้วัดย่อยที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ในตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล ข้อคำถามย่อยหน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีช่องทางให้ผู้มาติดต่อร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานหรือไม่ ร้อยละ 58.00 ในตัวชี้วัดที่ 2 การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ ข้อคำถามย่อย ท่านรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของท่านมากน้อยเพียงใด ร้อยละ 50.02 และหน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้ท่านมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามประเด็นดังต่อไปนี้ สอบถาม ทักท้วง และร้องเรียน มากน้อยเพียงใด ร้อยละ 52.32 ในตัวชี้วัดที่ 6 การใช้ทรัพย์สินของราชการ ข้อคำถามย่อย ขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการ ไปใช้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน มีความสะดวกมากน้อยเพียงใด ร้อยละ 45.05 และท่านรู้แนวปฏิบัติของหน่วยงานของท่าน เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการที่ถูกต้อง มากน้อยเพียงใด ร้อยละ 56.41 ในตัวชี้วัดที่ 7 การดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อคำถามย่อย หากท่านพบเห็นแนวโน้มการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในหน่วยงานของท่าน ท่านมีความคิดเห็นต่อประเด็นดังต่อไปนี้ อย่างไร 1. สามารถร้องเรียนและส่งหลักฐานได้อย่างสะดวก 2. สามารถติดตามผลการร้องเรียนได้ 3. มั่นใจว่าจะมีการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา และ 4. มั่นใจว่าจะปลอดภัย และไม่มีผลกระทบต่อนตนเอง ร้อยละ 58.69

2. กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สามารถสังเคราะห์ได้เป็น 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความสำเร็จของการจัดการข้อร้องเรียนด้านทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ 80 จากโครงการเสริมสร้างและพัฒนาด้านจริยธรรมและการรักษาวินัยรวมทั้งป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย 2) จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงจาก 3 โครงการ ได้แก่ กิจกรรมประกาศเจตนารมณ์การต่อต้านการทุจริต กิจกรรม“STRONG” จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต และ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน 3) ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากร ร้อยละ 70 จากโครงการคนดีศรีบ้านเย็น 4) จำนวนผู้เข้าถึงข้อมูลสาธารณะของโรงพยาบาลอุดรธานีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี จากโครงการพัฒนาเว็บไซต์โรงพยาบาลอุดรธานี ซึ่งสอดคล้องกับการระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกระบวนการที่มีแบบแผนที่ใช้เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ปัญหา หรือข้อเสนอแนะ จำนวนมากในเวลาอย่างรวดเร็ว เป็นวิธีการที่ดีในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และเกิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มมากที่สุดและสร้างแนวความคิดต่างๆ ขึ้นมา เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันและได้ทางออกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เช่น ขั้นตอนการกำหนดปัญหาหรือหาโอกาสการพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น ขั้นตอนค้นหาสาเหตุหรือค้นหาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม เป็นต้น (Osborn, 1957)⁽²⁹⁾

3. การประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่าแผนงานของโครงการทั้ง 6 โครงการที่ใช้เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีสามารถใช้เพื่อการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลได้ร้อยละ 100

ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถเสนอแนะการศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อยกระดับการประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้อย่างดีเยี่ยม รวมถึงปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการยกระดับ ดังนั้นในการศึกษาในครั้งนี้ต่อไปควรดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้โรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานได้มากกว่าร้อยละ 80 ทั้ง 4 ตัวชี้วัด 2) นำไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอื่นๆ ของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เช่น ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และส่งเสริมคุณภาพของบุคลากรในโรงพยาบาล เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. โกสิทธิ์ เฟื่องสวัสดิ์. บล็อกเชน เพชฌฆาตคอร์ปชั่น. วารสารสุทธิปริทัศน์ 2562; 33: 92-106.
2. เกื้อ วงศ์บุญสิน. ประชากรศาสตร์ : สาระเพื่อการตัดสินใจเชิงธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2545.
3. งานบริการสำนักงานปลัด (หน่วยตรวจสอบภายใน) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีโนนงาม. เอกสารแสดงเจตจำนงสุจริต การกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีคุณธรรมและความโปร่งใส [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พ.ค. 2565]. แหล่งข้อมูล: <https://shorturl.asia/qHXcf>
4. จิตภา เริงมีศรีสุข. ยุทธศาสตร์เพื่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใส ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า. วารสารการบริหารท้องถิ่น 2562; 12: 233-252.
5. เตือนเพ็ญ อนันต์พัฒนกุล. การจัดระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการบูรณาการการจัดระบบสารสนเทศเพื่อประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ. วารสารวิชาการโรงเรียนนายเรือด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ 2564; 8: 19-30.
6. บุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ. การจัดการเชิงยุทธศาสตร์สำหรับ CEO. กรุงเทพฯ : สุขุมและบุตร; 2547.
7. บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. ความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ : บทสังเคราะห์นิยม. วารสารสุทธิปริทัศน์ 2550; 21: 49-68.
8. ปกรณ์ ปรียากร. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช; 2538.
9. พระครูวิโชติสิกขกิจ, สุภางค์พิมพ์ คล้ายธานี และ ปริญญา นิกรกุล. ชุมชนสีเขียววัดสีขาว: รูปแบบการจัดการพื้นที่ด้านสิ่งแวดล้อมด้วยความโปร่งใสของวัดและชุมชนในจังหวัดพิจิตร. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร 2563; 8: 1,680-1,694.
10. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ดัชนีคอร์รัปชันของไทย : การสร้างและการตรวจสอบความเชื่อถือได้. 2544.

11. ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. การพัฒนาชุมชน: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก; 2534.
12. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2539. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์นัศ; 2539.
13. วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อินโดกราฟฟิกส์; 2546.
14. วินัย ทองมัน, ประเทือง ภูมิภักทราคม. คุณธรรมและจริยธรรม : แนวทางป้องกันความไม่โปร่งใส ในการบริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ 2563; 8: 367-376.
15. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. นนทบุรี: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข; 2565.
16. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือผู้ตรวจประเมิน แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (MOPH Open Data Integrity and Transparency Assessment : MOIT) ระดับจังหวัดและระดับเขตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. นนทบุรี: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข; 2565.
17. สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทฤษฎี; 2546.
18. สาคร สุขศรีวงศ์. การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จีพีซีเบอร์พริ้นท์; 2550.
19. สุทธิ สุนทรานุรักษ์, ปิติคุณ นิลถนอม, ภัทรวรินทร์ บุญชู, สุทธิดา ไพบูลย์ พงศ์สวัสดิ์ มณีวงศ์, พิมพ์ล ภัส สมลา. การค้นพบบางอย่างจากการสำรวจการเปิดเผยงบประมาณ: การส่งเสริมการสร้างความโปร่งใสให้กับสังคมโดยองค์กรตรวจเงินแผ่นดิน. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์ 2564; 14: 1-11.
20. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. คู่มือการวางระบบ การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ระดับกระทรวง / สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน; 2547.
21. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 [แบบสอบถาม]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 2565 เมษายน 20]. เข้าถึงได้จาก <https://itas.nacc.go.th>
22. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564). 2560.
23. สมยศ นาวิกการ. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ; 2545.
24. อคิน รพีพัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคม และวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภารพิมพ์; 2527.
25. อภิษฎา ศรีเครือตง, นภัทร์ แก้วนาถ, ธนุ ทดแทนคุณ, ลัดดา แพรภักทพิศุทธิ์. รูปแบบการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า. วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ 2563; 2: 341-356.
26. อนุจิตร ชินสาร. การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 2564; 15: 83-93.
27. องค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย. Transparency Thailand Newsletter. 2001.

28. OECD. Public Sector Transparency and International Investment Policy. Committee on International Investment and Multinational Enterprises at its meeting on 9-11 April 2003.
29. Osborn, A.F. *Applied Imagination*. New York: Scribner; 1957.